

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

สภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ....

(นางมุกดา อินต๊ะสาร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคณะ เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๔/๒๕๕๐

วันพุธที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๐

ณ.พ. ๑๔๖/๒๕๕๐

จัดทำโดย
LIPT

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

Legislative Institutional Repository of Thailand

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. .... เสนอโดย นางมุกดา อินต๊ะสาร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคณะ ซึ่งได้เสนอต่อประธาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๔/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการ ของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
สิงหาคม ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนิชา ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุภางค์จิตต์ ไตรเพทพิสัย ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวภรณ์ชลา กิติโยดม นิตกร ๕ นายทศวิทย์ เกียรติทัตต์ วิทยากร ๗
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าหน้าที่งานธุรการ ๖
นางสาวธารินี ดวงสุวรรณ เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษา เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติได้ ในทุกวันอังคารของสัปดาห์ ที่มีการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นต้นไป ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๕๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ความเป็นมา สาระสำคัญ

- บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๑
- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ....
(นางมุกดา อินต๊ะสาร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคณะ เป็นผู้เสนอ) ๕
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ....
(นางมุกดา อินต๊ะสาร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคณะ เป็นผู้เสนอ) ๗

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ...

(นางมุกดา อินต๊ะสาร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคณะ เป็นผู้เสนอ)

- สภาองค์กรชุมชน : เส้นทางการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนรากฐาน ๑๙

ภาคผนวก : ร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ....

(นางมุกดา อินต๊ะสาร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

และคณะ เป็นผู้เสนอ).....(๑)

ส่วนที่ ๑

- บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ความเป็นมา และสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ....
(นางมุกดา อินต๊ะสาร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
และคณะ เป็นผู้เสนอ)

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. .... เสนอโดย นางมุกดา อินต๊ะสาร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคณะ ซึ่งได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๔/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๐

โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน

เหตุผล

ด้วยชุมชนเป็นสังคมฐานรากที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ มีวิถีชีวิตวัฒนธรรมแตกต่างหลากหลายตามภูมิโนทัศน์การพัฒนาประเทศที่ผ่านมา ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ชุมชนอ่อนแอ ประสบบัญหาความยากจน เกิดปัญหาสังคมมากขึ้น ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของชุมชนถูกทำลายจนเสื่อมโทรม เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง สามารถจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน รวมทั้ง มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ การสร้างระบอบ

ประชาธิปไตย และระบบธรรมาภิบาล ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติรับรองสิทธิชุมชนและประชาชนให้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นตามความหลากหลายของวิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของท้องถิ่น จึงเห็นสมควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนและประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นต้องมีพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. .... มีเนื้อหารวม ๔ หมวด ๓๑ มาตรา มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. บทนิยามศัพท์

“องค์กรชุมชน” หมายความว่า กลุ่มประชาชนในหมู่บ้านหนึ่งหรือรวมตัวกันจัดตั้งเป็นองค์กรเพื่อดำเนินการร่วมกันในการพัฒนาชุมชน หรือในการช่วยเหลือหรือสนับสนุนกัน หรือทำกิจกรรม อันชอบด้วยกฎหมายและศีลธรรมอันดีร่วมกัน โดยมีระบบการบริหารจัดการตามที่ตกลงกัน ทั้งนี้ไม่ว่าประชาชนจะจัดตั้งกันขึ้นเอง หรือโดยการแนะนำหรือสนับสนุนของหน่วยงานของรัฐ เอกชน หรือองค์การพัฒนาเอกชน

“ผู้นำขององค์กรชุมชน” หมายความว่า ประธานกรรมการขององค์กรชุมชน

หมายเหตุ ข้อความที่ว่า “จึงมีความจำเป็นต้องมีพระราชบัญญัตินี้” ควรแก้ไขเป็น “จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้” เพื่อความถูกต้อง

หรือหัวหน้ากลุ่ม หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่อ
อย่างอื่นที่มีฐานะเป็นผู้นำขององค์กรชุมชน
ในทำนองเดียวกัน

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้าน
ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะการปกครอง
ท้องที่ และให้หมายความรวมถึงชุมชน
ที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศของทางราชการ

“ตำบล” หมายความว่า เขตพื้นที่
ในความรับผิดชอบของเทศบาล องค์การบริหาร
ส่วนตำบล เขตในกรุงเทพมหานคร หรือ
เขตพื้นที่ที่กฎหมายเรียกชื่อเป็นอย่างอื่น

“จังหวัด” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร
“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรี
ที่รักษาการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้
(ร่างมาตรา ๓)

๒. หมวด ๑ สภาองค์กรชุมชนตำบล

กำหนดให้มีสภาองค์กรชุมชนตำบล
ประกอบด้วย

(๑) สมาชิกซึ่งเป็นผู้แทนขององค์กร
ชุมชนในแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งได้รับการคัดเลือก
และมีจำนวนตามที่ประชุมตามมาตรา ๕
วรรคหนึ่งกำหนด

(๒) สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ มีจำนวน
ไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกตาม (๑)

ในวาระเริ่มแรก ให้ที่ประชุมตาม
มาตรา ๕ วรรคหนึ่งกำหนดจำนวนและ
คัดเลือก ผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒) ในวาระต่อไป
การกำหนดจำนวนและการคัดเลือกให้เป็นไป
ตามผลการปรึกษาหารือของสมาชิกตาม (๑)
ทั้งนี้ ให้คัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็น
ที่เคารพหรือยอมรับนับถือของชุมชนในตำบลนั้น
(ร่างมาตรา ๖)

๓. หมวด ๒ การประชุมในระดับ จังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล

กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด
ดำเนินการจัดให้มีการประชุมในระดับจังหวัด
ของสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๑) เมื่อมีกรณีที่จะจัดทำหรือแก้ไข
เปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาจังหวัด

(๒) เมื่อสภาองค์กรชุมชนตำบล
ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของสภาองค์กร
ชุมชนตำบลทั้งหมดในจังหวัดเข้าชื่อกัน
ร้องขอให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาและ
เสนอแนะเรื่องใดเรื่องหนึ่งอันอยู่ในภารกิจ
ของสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๓) เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัด
เห็นเป็นการสมควรที่จะรับฟังความคิดเห็น
ของสภาองค์กรชุมชนตำบล ซึ่งผู้ว่าราชการ
จังหวัดต้องดำเนินการให้มีการประชุม
อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง (ร่างมาตรา ๒๑)

๔. หมวด ๓ การประชุมในระดับชาติ ของสภาองค์กรชุมชนตำบล

กำหนดให้ที่ประชุมในระดับชาติของ
สภาองค์กรชุมชนตำบล ดำเนินการเรื่องต่าง ๆ
ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดมาตรการส่งเสริม
และสนับสนุนการจัดตั้งและการพัฒนา
สภาองค์กรชุมชนในระดับตำบลให้เกิด
ความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้เพื่อเสนอ
ให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนใช้เป็น
แนวทางปฏิบัติ

(๒) ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนา
ทางเศรษฐกิจ สังคม และกฎหมาย รวมทั้ง
การจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงาน
ของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่มีผลต่อพื้นที่มากกว่าหนึ่งจังหวัด ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม

(๓) สรุปปัญหาที่ประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ประสบ และข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย หรือที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน หรือ (ร่างมาตรา ๒๘)

๕. หมวด ๔ การส่งเสริมกิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล

กำหนดให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งและพัฒนากิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานและดำเนินการให้มีการจัดตั้งและดำเนินการของสภาองค์กรชุมชนตำบล รวมทั้งเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจการเกี่ยวกับสภาองค์กรชุมชนตำบล และผลการประชุมของการประชุมระดับจังหวัด และระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๒) รวบรวมข้อมูล ศึกษา วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับงานของสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๓) ประสานและร่วมมือกับราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาสังคม ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) จัดทำทะเบียนกลางเกี่ยวกับสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๕) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติ จัดตั้งและดำเนินการของสภาองค์กรชุมชน และผลการประชุมในทุกระดับแล้วเสนอรายงานต่อที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบล ระดับชาติ และรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับชาติหรือรัฐมนตรีมอบหมาย (ร่างมาตรา ๓๑)

หน้าว่าง

Legislative Institutional Repository of Thailand

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ....

(นางมุกดา อินต๊ะสาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแห่งชาติ และคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. .... เสนอโดย นางมุกดา อินต๊ะสาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแห่งชาติ และคณะ ซึ่งได้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๔๔/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๐ โดยมีเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

ด้วยชุมชนเป็นสังคมฐานรากที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ มีวิถีชีวิต วัฒนธรรม แตกต่างหลากหลายตามภูมินิเวศน์ การพัฒนาประเทศที่ผ่านมา ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ชุมชนอ่อนแอ ประสบปัญหาความยากจน เกิดปัญหาสังคมมากขึ้น ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของชุมชนถูกทำลายจนเสื่อมโทรม เพื่อให้ชุมชน มีความเข้มแข็ง สามารถจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน รวมทั้ง มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ การสร้างระบอบประชาธิปไตย และระบบธรรมาภิบาล ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติรับรองสิทธิชุมชนและประชาชนให้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น ตามความหลากหลายของวิถีชีวิต วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่น จึงเห็นสมควรส่งเสริม และสนับสนุนให้ชุมชนและประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นต้องมีพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ ข้อความที่ว่า "จึงมีความจำเป็นต้องมีพระราชบัญญัตินี้" ควรแก้ไขเป็น "จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้" เพื่อความถูกต้อง

ร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ....

หน้าว่าง

Legislative Institutional Repository of Thailand

สาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน

พ.ศ. ....

(นางมุกดา อินดีสาร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคณะ เป็นผู้เสนอ)

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน

๑.๒ เหตุผล

ด้วยชุมชนเป็นสังคมฐานรากที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ มีวิถีชีวิต วัฒนธรรม แตกต่างหลากหลายตามภูมิโนเวศน์ การพัฒนาประเทศที่ผ่านมา ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ชุมชนอ่อนแอ ประสบปัญหาความยากจน เกิดปัญหาสังคมมากขึ้น ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของชุมชนถูกทำลายจนเสื่อมโทรม เพื่อให้ชุมชน มีความเข้มแข็ง สามารถจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน รวมทั้ง มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ การสร้างระบอบประชาธิปไตย และระบบธรรมาภิบาล ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติรับรอง สิทธิชุมชนและประชาชนให้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น ตามความหลากหลายของวิถีชีวิต วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่น จึงเห็นสมควรส่งเสริม และสนับสนุนให้ชุมชนและประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นต้องมีพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ....”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

หมายเหตุ ข้อความที่ว่า “จึงมีความจำเป็นต้องมีพระราชบัญญัตินี้” ควรแก้ไขเป็น “จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้” เพื่อความถูกต้อง

ร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ....

๕. บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“องค์กรชุมชน” หมายความว่า กลุ่มประชาชนในหมู่บ้านหนึ่งหรือมากกว่าที่รวมตัวกันจัดตั้งเป็นองค์กรเพื่อดำเนินการร่วมกันในการพัฒนาชุมชน หรือในการช่วยเหลือหรือสนับสนุนกัน หรือทำกิจกรรม อันชอบด้วยกฎหมายและศีลธรรมอันดีร่วมกัน โดยมีระบบการบริหารจัดการตามที่ตกลงกัน ทั้งนี้ ไม่ว่าประชาชนจะจัดตั้งกันขึ้นเอง หรือโดยการแนะนำหรือสนับสนุนของหน่วยงานของรัฐ เอกชน หรือองค์การพัฒนาเอกชน

“ผู้นำขององค์กรชุมชน” หมายความว่า ประธานกรรมการขององค์กรชุมชน หรือหัวหน้ากลุ่ม หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นผู้นำขององค์กรชุมชนในทำนองเดียวกัน

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะการปกครองท้องที่ และให้หมายความรวมถึงชุมชนที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศของทางราชการ

“ตำบล” หมายความว่า เขตพื้นที่ในความรับผิดชอบของเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เขตในกรุงเทพมหานคร หรือเขตพื้นที่ที่กฎหมายเรียกชื่อเป็นอย่างอื่น

“จังหวัด” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีที่รักษาการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

๖. บทรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๗.๑ การได้มาซึ่งผู้แทนองค์กรชุมชนในแต่ละหมู่บ้าน (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ผู้แทนองค์กรชุมชนในแต่ละหมู่บ้านที่ได้จัดแจ้งการจัดตั้งไว้กับผู้ใหญ่บ้าน ก่อนวันประชุมอาจประชุมปรึกษากันจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลขึ้นสภาหนึ่งเพื่อปฏิบัติการกิจตามพระราชบัญญัตินี้ได้

การได้มาซึ่งผู้แทนองค์กรชุมชนในแต่ละหมู่บ้านตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ผู้นำองค์กรชุมชนในแต่ละหมู่บ้านปรึกษาหารือกัน โดยให้มีหมู่บ้านละสี่คน

การประชุมปรึกษากันตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผู้แทนขององค์กรชุมชนในแต่ละหมู่บ้านมาร่วมประชุมไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบขององค์กรตามวรรคหนึ่ง จึงเป็นองค์ประชุม และต้องเห็นสอดคล้องต้องกันให้จัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบของจำนวนองค์กรชุมชนตามวรรคหนึ่ง

เมื่อผู้ใหญ่บ้านได้รับแจ้งการจัดตั้งองค์กรชุมชนแล้วให้ออกใบรับการจัดตั้งให้เป็นหลักฐานและส่งบัญชีรายชื่อให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนทราบ

๗.๒ องค์ประกอบของสภาองค์กรชุมชนตำบล (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ สภาองค์กรชุมชนตำบล ประกอบด้วย

(๑) สมาชิกซึ่งเป็นผู้แทนขององค์กรชุมชนในแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งได้รับการคัดเลือกและมีจำนวนตามที่ประชุมตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่งกำหนด

(๒) สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ มีจำนวนไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกตาม (๑)

ในวาระเริ่มแรก ให้ที่ประชุมตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่งกำหนดจำนวนและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒) ในวาระต่อไป การกำหนดจำนวนและการคัดเลือกให้เป็นไปตามผลการปรึกษาหารือของสมาชิกตาม (๑) ทั้งนี้ ให้คัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นที่เคารพหรือยอมรับนับถือของชุมชนในตำบลนั้น

๗.๓ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลตามมาตรา ๖ (๑) และ (๒) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไป ในวันคัดเลือกสมาชิก

(๓) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นถาวรที่อยู่เป็นประจำ หรือมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านในตำบลนั้นเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันคัดเลือก

(๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้มีตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

๗.๔ วาระการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์กรชุมชน (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ สมาชิกสภาองค์กรชุมชนอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันคัดเลือก

เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลว่างลงเนื่องจากครบวาระให้ดำเนินการคัดเลือกสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลใหม่ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ครบวาระ

สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้คงอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลที่ได้รับคัดเลือกใหม่จะเข้ารับหน้าที่

๗.๕ การพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบล (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ สมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลอาจพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ตาย

(๒) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภาองค์การชุมชนตำบล

(๓) สภาองค์การชุมชนตำบลมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลทั้งหมดที่มีอยู่ให้พ้นจากตำแหน่งโดยเห็นว่ามีคุณสมบัติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียต่อชุมชน

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

(๕) มีการเลิกสภาองค์การชุมชนตำบล

ในกรณีที่สมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลลาออกพร้อมกันเกินสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลทั้งหมดที่มีอยู่ ให้ถือว่าสภาองค์การชุมชนตำบลเป็นอันเลิกกัน

๗.๖ กรณีตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลว่างลง (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลว่างลงเพราะเหตุอื่นใด นอกจากครบวาระ ให้มีการคัดเลือกสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลแทนตำแหน่งที่ว่างภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งที่เหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะไม่ดำเนินการคัดเลือกสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

สมาชิกผู้ซึ่งได้รับคัดเลือก ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

๗.๗ กรณีมีการยุบและรวมเขตหมู่บ้าน หรือแยกพื้นที่บางส่วนของหมู่บ้าน (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ เมื่อมีการยุบและรวมเขตหมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ ให้สมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลซึ่งเป็นผู้แทนองค์การชุมชนในหมู่บ้านเดิมที่ถูกยุบหรือถูกรวม ยังคงเป็นสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลต่อไปจนกว่าสมาชิกภาพจะสิ้นสุดลงตามวาระหรือพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่น

เมื่อมีการแยกพื้นที่บางส่วนของหมู่บ้านใดขึ้นเป็นหมู่บ้านใหม่ ให้สมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลซึ่งเป็นผู้แทนองค์การชุมชนในหมู่บ้านเดิมยังคงเป็นสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลอยู่ต่อไป โดยให้สมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลที่มีภูมิลำเนาอยู่ของหมู่บ้านใดก็ให้เป็นสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลซึ่งเป็นผู้แทนองค์การชุมชนของหมู่บ้านนั้น จนกว่าสมาชิกภาพจะสิ้นสุดลง

ตามตามวาระ^๑ และให้จัดให้มีการคัดเลือกสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรชุมชนให้
ครบตามจำนวนที่กำหนดทั้งในหมู่บ้านเดิม และหมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นใหม่

๗.๘ อำนาจหน้าที่ของประธานสภา (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ ประธานสภา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เรียกและดำเนินการประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบล
- (๒) ควบคุมและดำเนินกิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบลให้เป็นไปตามข้อบังคับ
และมติของสภาองค์กรชุมชนตำบล
- (๓) ออกข้อบังคับและคำสั่งใดๆ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในการประชุม
- (๔) เป็นผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก
- (๕) แต่งตั้งเลขานุการสภาโดยความเห็นชอบของสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล
- (๖) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่มิถกกฎหมายบัญญัติไว้

๗.๙ อำนาจและหน้าที่ของรองประธานสภา (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ รองประธานสภา มีอำนาจและหน้าที่ช่วยประธานสภาในกิจการอันเป็น
อำนาจหน้าที่ของประธานสภา หรือปฏิบัติการตามที่ประธานสภามอบหมาย

๗.๑๐ หน้าที่ของเลขานุการสภา (ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ เลขานุการสภา มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและการจัดการประชุม
และงานอื่นใดตามที่สภาองค์กรชุมชนตำบลมอบหมาย

๗.๑๑ การประชุมของสภาองค์กรชุมชนตำบล (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ สภาองค์กรชุมชนตำบลต้องจัดให้มีการประชุมอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง
เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามภารกิจของสภาองค์กรชุมชนตำบลนั้น

นอกจากการประชุมตามวรรคหนึ่ง เมื่อสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลเข้าชื่อกัน
ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดยื่นหนังสือร้องขอให้เปิดการประชุม ประธานสภาองค์กร
ชุมชนตำบลต้องจัดให้มีการประชุมภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง

^๑ หมายเหตุ ข้อความที่ว่า “ตามตามวาระ” ควรแก้ไขเป็น “ตามวาระ” เพื่อความถูกต้อง

๗.๑๒ องค์ประชุมของสภาองค์กรชุมชนตำบล (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ การประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบล ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก สมาชิกสภาตำบลคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

๗.๑๓ กำหนดภารกิจของสภาองค์กรชุมชนตำบล (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ ให้สภาองค์กรชุมชนตำบล มีภารกิจดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกองค์กรชุมชนอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของชุมชนและของชาติ

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกองค์กรชุมชนร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานของรัฐในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน

(๓) เผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจแก่สมาชิกองค์กรชุมชน รวมตลอดทั้งการร่วมมือกันในการคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

(๔) เสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไขและการพัฒนาต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๕) เสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไข หรือความต้องการของประชาชนอันเกี่ยวกับการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๖) จัดให้มีเวทีการปรึกษาหารือกันของประชาชนเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมของหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน ที่มีผลหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ทั้งนี้ หน่วยงานภาครัฐซึ่งเป็นผู้ดำเนินการหรือเป็นผู้อนุญาตให้ภาคเอกชนดำเนินการต้องนำความเห็นดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วย

(๗) ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรชุมชนในตำบลเกิดความเข้มแข็งและสมาชิกองค์กรชุมชนรวมตลอดทั้งประชาชนทั่วไปในตำบลสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

(๘) ประสานและร่วมมือกับสภาองค์กรชุมชนตำบลอื่น

(๙) รายงานปัญหาที่เกิดขึ้นในตำบลอันเนื่องจากการดำเนินการใด ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ โดยรายงานต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง

(๑๐) วางระเบียบและข้อบังคับในการดำเนินกิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๑๑) จัดทำรายงานประจำปีของสภาองค์กรชุมชนตำบล รวมถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในตำบลด้านต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปทราบ

(๑๒) เสนอรายชื่อสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลให้เป็นผู้แทนไปร่วมประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล จำนวนสองคน

๗.๑๔ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐส่งเสริม สนับสนุน และให้ความร่วมมือ รวมตลอดทั้งชี้แจงทำความเข้าใจแก่สภาองค์กรชุมชนตำบลตามที่สภาองค์กรชุมชนตำบลร้องขอ (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ ให้หน่วยงานของรัฐส่งเสริม สนับสนุน และให้ความร่วมมือ รวมตลอดทั้งชี้แจงทำความเข้าใจแก่สภาองค์กรชุมชนตำบลตามที่สภาองค์กรชุมชนตำบลร้องขอ

องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล หรือกรุงเทพมหานครที่สภาองค์กรชุมชนตำบลอยู่ในเขต อาจให้การอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของสภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

ในการกำหนดตามวรรคสองให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นหารือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนด้วย

๗.๑๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหาร (ร่างมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ ในการปฏิบัติภารกิจตามมาตรา ๑๘ สภาองค์กรชุมชนตำบลจะตั้งคณะกรรมการบริหารขึ้นเพื่อปฏิบัติภารกิจแทนก็ได้ โดยให้เลือกกันเองเป็นประธานกรรมการบริหารคนหนึ่ง รองประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการและเลขานุการคนหนึ่ง และกรรมการบริหารอื่นอีกไม่เกินยี่สิบคน

ในการปฏิบัติภารกิจตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการบริหารดำเนินการตามมติระเบียบ ข้อบังคับ และตามภารกิจของสภาองค์กรชุมชนตำบล และให้มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการได้ตามความจำเป็น

คณะกรรมการสภาต้องจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อสภาองค์กรชุมชนตำบลในคราวที่มีการประชุมทุกครั้ง

คณะกรรมการบริหาร ต้องประชุมอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง และให้นำมาตรา ๑๗ มาบังคับใช้เกี่ยวกับองค์ประชุม และการลงมติในที่ประชุมของคณะกรรมการบริหาร โดยอนุโลม

LIRT

**๗.๑๖ กำหนดกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการจัดให้มีการประชุม
ในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล (ร่างมาตรา ๒๑)**

มาตรา ๒๑ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการจัดให้มีการประชุม
ในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล

- (๑) เมื่อมีกรณีที่จะจัดทำหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาจังหวัด
- (๒) เมื่อสภาองค์กรชุมชนตำบลไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของสภาองค์กรชุมชนตำบล
ทั้งหมดในจังหวัดเข้าชื่อกันร้องขอให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาและเสนอแนะเรื่องใดเรื่องหนึ่งอันอยู่ใน
ภารกิจของสภาองค์กรชุมชนตำบล
- (๓) เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นเป็นการสมควรที่จะรับฟังความคิดเห็นของสภาองค์กร
ชุมชนตำบล ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดต้องดำเนินการให้มีการประชุมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

**๗.๑๗ บุคคลผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็น และลงมติในการประชุมระดับ
จังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล (ร่างมาตรา ๒๒)**

มาตรา ๒๒ ในการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล บุคคลดังต่อไปนี้
ย่อมมีสิทธิเข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็น และลงมติ

(๑) ผู้แทนของสภาองค์กรชุมชนตำบลทุกตำบล ซึ่งประกอบด้วยประธานสภาองค์กร
ชุมชนตำบล และกรรมการสภาองค์กรชุมชนตำบลคนหนึ่งซึ่งที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบล
มีมติคัดเลือก

(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดซึ่งผู้แทนของสภาองค์กรชุมชนตำบล
ตาม (๑) คัดเลือกให้เชิญมาร่วมประชุมมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในห้าของผู้แทนของสภาองค์กรชุมชน
ตาม (๑)

หลักเกณฑ์การเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒) ให้เป็นไปตามระเบียบของที่ประชุม
ของผู้แทนตาม (๑)

**๗.๑๘ กำหนดให้ที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลดำเนินการ
ในเรื่องต่าง ๆ (ร่างมาตรา ๒๓)**

มาตรา ๒๓ ให้ที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล ดำเนินการ
เรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไขและการพัฒนาจังหวัดต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
และองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

(๒) เสนอแนะต่อผู้ว่าราชการจังหวัดและองค์การบริหารส่วนจังหวัดเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข หรือความต้องการของประชาชนในเรื่องการจัดทำบริการสาธารณะและการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม ของหน่วยงานของรัฐในระดับจังหวัด หรือของ องค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างสภาองค์กรชุมชนตำบล เพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

(๔) เสนอข้อคิดเห็นในเรื่องที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด
ปรึกษา

(๕) แต่งตั้งผู้แทนที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลสองคน เพื่อไป
ร่วมประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

๗.๑๙ การอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดประชุมในระดับจังหวัด ของสภาองค์กรชุมชนตำบล (ร่างมาตรา ๒๕)

มาตรา ๒๕ องค์การบริหารส่วนจังหวัด อาจให้การอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ
จัดประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตามที่กรมส่งเสริม
การปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด และให้นำความในวรรคสาม ของมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

๗.๒๐ กำหนดให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนจัดให้มีการประชุมในระดับชาติ อย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อปี (ร่างมาตรา ๒๖)

มาตรา ๒๖ ในปีหนึ่งให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จัดให้มีการประชุม
ในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลอย่างน้อยหนึ่งครั้ง

๗.๒๑ ผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็น และลงมติในการประชุมระดับชาติ ของสภาองค์กรชุมชนตำบล (ร่างมาตรา ๒๗)

มาตรา ๒๗ ในการประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล บุคคลดังต่อไปนี้
ย่อมมีสิทธิเข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็น และลงมติ

(๑) ผู้แทนของที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลตามที่ได้รับ
การแต่งตั้งตามมาตรา ๒๓

(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งผู้แทนของที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล
ตาม (๑) เสนอให้เชิญมาร่วมประชุมมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในห้าของผู้แทนตาม (๑)

หลักเกณฑ์การเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒) ให้เป็นไปตามระเบียบของที่ประชุม
ของผู้แทนตาม (๑)

๗.๒๒ กำหนดให้ที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ (ร่างมาตรา ๒๘)

มาตรา ๒๘ ให้ที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล ดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งและการพัฒนาสภาองค์กรชุมชนในระดับตำบลให้เกิดความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้เพื่อเสนอให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

(๒) ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และกฎหมาย รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลต่อพื้นที่มากกว่าหนึ่งจังหวัดทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม

(๓) สรุปปัญหาที่ประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ประสบ และข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย หรือที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนหรือ

๗.๒๓ กำหนดให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนให้การอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล (ร่างมาตรา ๓๐)

มาตรา ๓๐ ให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนให้การอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตามควรแก่กรณี และจะอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดประชุมของสภาองค์กรชุมชนตำบลและการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลด้วยก็ได้

๗.๒๔ อำนาจหน้าที่ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (ร่างมาตรา ๓๑)

มาตรา ๓๑ ให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พ.ศ.๒๕๔๓ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งและพัฒนากิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานและดำเนินการให้มีการจัดตั้งและดำเนินการของสภาองค์กรชุมชนตำบล รวมทั้งเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจการเกี่ยวกับสภาองค์กรชุมชนตำบล และผลการประชุมของการประชุมระดับจังหวัดและระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๒) รวบรวมข้อมูล ศึกษา วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับงานของสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๓) ประสานและร่วมมือกับราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาสังคม ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) จัดทำทะเบียนกลางเกี่ยวกับสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๕) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติจัดตั้งและดำเนินการของสภาองค์กรชุมชนและผลการประชุมในทุกระดับแล้วเสนอรายงานต่อที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับชาติและรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับชาติหรือรัฐมนตรี

มอบหมาย

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ....

(นางมุกดา อินดีสาร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

และคณะ เป็นผู้เสนอ)

Legislative Institutional Repository of Thailand

สภาองค์กรชุมชน: เส้นทางพัฒนาประชาธิปไตยชุมชนรากฐาน*

สภาองค์กรชุมชนมีความสำคัญอย่างไร

การพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทยเป็นรูปแบบประชาธิปไตยตัวแทน โดยใช้การเลือกตั้งเป็นเครื่องมือ ทำให้เกิดระบบการเมืองแบบ "ชนะกินรวบ" เป็นการเมือง เน้นเรื่องการแพ้ชนะในการเลือกตั้ง ส่งผลให้เกิดปัญหาความแตกแยก ความซับซ้อน การแบ่งพรรคแบ่งพวก การบริหารจัดการเป็นการเมืองที่ คิดไว้ ทำไว้ เห็นผลไว้ ทำให้ขาดหลักธรรมาภิบาลในการจัดการท้องถิ่น

ปัจจุบันสังคมไทยกำลังเปลี่ยนผ่านจากอำนาจนิยมไปสู่สังคมแบบ ธรรมาภิบาล แบบที่ประชาชนมีส่วนร่วม ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ดูแล อะไรคือ ประโยชน์แห่งชาติ และใครเป็นผู้นิยาม ประชาชนมีส่วนร่วมหรือไม่ อะไรคือประโยชน์สาธารณะ ใครเป็นผู้นิยาม ประชาชนมีส่วนร่วมหรือไม่ ประชาชนมีสิทธิอันชอบธรรมในการขอมีส่วนร่วม ในการจัดการตนเอง ทั้งนี้ชุมชนจะต้องมีความเข้มแข็ง

พระราชบัญญัติ "สภาองค์กรชุมชน" จึงเป็นองค์กรภาคประชาชนที่ทำหน้าที่ ในการเพาะเชื้อให้เกิดชีวิตขององค์กรทางการเมืองท้องถิ่นที่เป็นรากฐานของประชาธิปไตย ทางตรง ซึ่งประชาชนเป็นผู้แสดงหลักโดยผ่านสภาองค์กรชุมชน เพื่อให้เกิดการยอมรับและ การขับเคลื่อนในวงกว้าง ฉะนั้นสภาองค์กรชุมชน จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการกระตุ้นให้ชุมชน เข้ามีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมือง สังคมปัจจุบันสิ่งที่ต้องการมากคือความเข้มแข็งของ ประชาชนแต่ละคน เพราะประชาชน คือ พลเมืองที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารบ้านเมือง ซึ่งที่ผ่านมาเป็นการเมืองที่ขาดการตรวจสอบและการถ่วงถ่วงทำให้เกิดปัญหา สิ่งสำคัญ ของการตรวจสอบ คือ การทำให้ประชาชนเติบโต และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมือง พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชนจะทำให้ชุมชนเติบโตและเข้มแข็ง เป็นเหมือนสะพานที่เชื่อม ไปสู่การตัดสินใจปัญหาต่างๆ ทางการเมืองในทุกกระดับ สภาองค์กรชุมชนจะทำให้เกิดรูปแบบ **"ประชาธิปไตยแบบสมานฉันท์หรือการเมืองแบบสมานฉันท์"** คือ การเมืองที่มี การสร้างบรรยากาศของการปรึกษาหารือ ส่งเสริมให้ท้องถิ่น ภาคี มีส่วนร่วมในการถก เรื่องประชาธิปไตย ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคีนั้นถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุดต้องทำให้ ชุมชนเป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประชาชนมีฐานะเป็นพลเมืองของประเทศ สร้างสรรค์ประชาธิปไตยได้ ต้องเปลี่ยนประชาธิปไตยให้เป็นประชาธิปไตยที่มีคุณภาพ **การเมืองสมานฉันท์เชิงรับ** (เน้นการมีส่วนร่วม กระชับอำนาจรวมศูนย์ การฟื้นอำนาจจาก บนลงล่าง) **การเมืองสมานฉันท์เชิงรุก** (ส่งเสริมบรรยากาศการปรึกษาหารือ ประชาชน มีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือ) และสิ่งที่สำคัญสภาองค์กรชุมชนจะช่วยลดปัญหาช่องว่าง ทางสังคมซึ่งต้องสร้างเพื่อให้เกิดการสร้างพลังร่วมกันทางสังคม การสร้างรูปแบบประชาคม

* ที่มา: สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์กรมหาชน)

การยอมรับสภาพภาพขององค์กรท้องถิ่น ชุมชนกำกับการทำงาน ประชาชนมีฐานะเป็นพลเมืองที่จะสร้างสรรค์ประชาธิปไตยในช่วงเปลี่ยนผ่านไปสู่ประชาธิปไตยรูปแบบใหม่ ต้องทำให้เกิดจากฐานชุมชน

ความขัดแย้งจากสภาองค์กรชุมชนในท้องถิ่นจะไม่เกิดขึ้นถ้า...

ในอดีตของชุมชนมีการพูดคุย ปรึกษาหารือกันโดยธรรมชาติ เช่น คอยกันต้อนไปทำบุญที่วัด แต่ทุกวันนี้กระบวนการพัฒนาทำให้เกิดการแบ่งแยกคนในชุมชนออกเป็น 2 วง ได้แก่ แกนนำธรรมชาติ และแกนนำที่เกิดขึ้นจากกลไกการเลือกตั้ง ทำให้ผู้นำตามธรรมชาติที่มีอยู่เดิมถูกลดทอนอำนาจลง และหายไปจากกลไกการเลือกตั้ง ในหลายพื้นที่ การเลือกตั้งทำให้ชุมชนแตกแยก เกิดความขัดแย้ง แต่ถ้าหากมีกลไก สภาผู้นำองค์กรชุมชนในหมู่บ้านหรือตำบล ทำให้เกิดการรับฟังความคิดเห็น สภาองค์กรชุมชนควรเป็นเวทีเพื่อเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นคนที่ไม่เห็นด้วยกับท้องถิ่น **“สร้างพื้นที่ใหม่ให้คนที่ไม่ได้มาจากกลไกการเลือกตั้ง”** และสร้างระบบการกำกับดูแลร่วมกัน การพูดคุยกันจะทำให้ลดปัญหาความขัดแย้ง และทำให้เกิดกระบวนการในการแก้ไขปัญหาร่วมกันของคนในท้องถิ่น

การตรวจสอบ จะเป็นชนวนสำคัญที่นำไปสู่ความขัดแย้ง ถ้าหากปราศจากการยอมรับฟังความคิดเห็นของคนทุกภาคส่วน การใช้อำนาจที่ได้รับมาเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง และพวกพ้อง ถ้าหากชาวบ้านเติบโต เข้มแข็งและสามารถตรวจสอบจากประชาชนเป็นสิ่งที่ดีจะช่วยลดปัญหาเรื่องความไม่โปร่งใส **กำจัดการคอร์รัปชัน = อำนาจ - การตรวจสอบ** เพราะฉะนั้นหากมีการตรวจสอบเพิ่มขึ้นการคอร์รัปชันจะลดลง สภาองค์กรชุมชนจะเป็นที่รวมผลประโยชน์จากชุมชนที่ทุกฝ่ายจะช่วยกันตรวจสอบได้ มิได้เอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง หากไม่มีกฎหมายรองรับก็จะไม่เกิดความชอบธรรมในการเชื่อมโยง **การยอมรับโดยรัฐคือกฎหมาย** การมีเสียงคัดค้านถือว่าการต่อสู้ระหว่างแนวคิดประชาธิปไตยแบบดั้งเดิมและประชาธิปไตยแบบชุมชน อำนาจประชาชนได้มาจากการต่อสู้ พระราชบัญญัติจะไปคลี่คลายเรื่องความขัดแย้ง (conflict) การจัดการทรัพยากรท้องถิ่นอย่างเป็นธรรม และเกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย ความขัดแย้งหรือความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันเป็นเรื่องที่ไม่แปลก มีอยู่ทุกแห่งหน แต่เราจะต้องอยู่ร่วมกันบนฐานความแตกต่าง พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชนทำให้เกิดการเปิดพื้นที่ให้คนมาหารือ เจรจา จะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งได้มากกว่าการสั่งการ อย่างไรก็ตามสิ่งที่ต้องทำร่วมกันอย่างเร่งด่วนมีเรื่องสำคัญที่ต้องทำ คือ

- การทำให้ท้องถิ่นมีความรู้และความเข้าใจเรื่องพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน
- การสร้างพื้นที่รูปธรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และการขยายผล
- การสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจต่อสาธารณะ

จากการประมวลภาพรวมของการพูดคุยจากส่วนต่าง ๆ ในเวทีนโยบายสาธารณะสะท้อนให้เห็นรูปแบบของสภาองค์กรชุมชนที่เสนอเป็นสภา **“คู่ขนาน”** ซึ่งจะทำให้เกิดกระบวนการปรึกษาหารือ การตรวจสอบเพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลในระดับท้องถิ่น และ

สร้างการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่นเรียนรู้และพัฒนาประชาธิปไตยในระดับชุมชนท้องถิ่น ซึ่งในความเป็นจริงเรื่องสภาองค์กรชุมชนเป็นเรื่องที่หลายพื้นที่ได้มีรูปธรรมและดำเนินการ อยู่แล้ว แต่เป็นรูปแบบของสภา “บูรณาการ” ซึ่งเป็นห่วงหุดคุดที่มีองค์ประกอบทั้งจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. ตัวแทนกลุ่มต่าง ๆ เข้ามาร่วมกันทำแผนชุมชน หาหรือและหาข้อตกลง ร่วมกันในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและการพัฒนาชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง เช่น ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ตำบลน้ำเกีฮน กิ่งอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ตำบลห้วยน้ำขาว อำเภอเมือง จังหวัดตราด ตำบลบ้านเสี้ยว กิ่งอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ รูปธรรมที่เกิดขึ้นล้วนเป็นการทำงานร่วมกันของคนในท้องถิ่นที่ทำให้มีความสมานฉันท์

ส่วนการขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชนของขบวนการชุมชน มีพื้นที่นำร่อง ๒๐๐ ตำบลที่ล่วงหน้าไปก่อนแล้ว โดยไม่ต้องรอพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน ถือเป็นโอกาสที่จะต้องรีบยกขึ้นมาเป็นพื้นที่สร้างและพัฒนาความรู้เรื่องนี้ และค้นหาจุดที่จะเชื่อมโยง กับท้องถิ่นอย่างสมดุลและเกิดการถ่วงดุล เกิดธรรมาภิบาลและความสมานฉันท์ ต้องค้นหา คำตอบร่วมกัน จึงควรมีการศึกษาควบคู่กับการปฏิบัติการในพื้นที่นำร่อง เพื่อนำความรู้ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติมาจัดการความรู้เพื่อให้เกิดการขยายผล ทั้งนี้ องค์การภาคีที่ให้การหนุนเสริมชุมชนต้องร่วมมือกันอย่างจริงจังต่อเรื่องนี้ เพื่อให้การเคลื่อนสภาองค์กรชุมชน บนฐานของความรู้เสริมชุมชนให้เข้มแข็งต่อไป.

ภาคผนวก

:

ร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ....
(นางมุกดา อินต๊ะสาร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
และคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๑)

(สำเนา)

เลขรับ ๑๕๒/๒๕๕๐ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๑๐๐

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยดิฉันและคณะสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผู้มีรายชื่อทำยื่น ขอเสนอ ร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๙ มาตรา ๑๐ วรรคสอง ดังมีรายละเอียดปรากฏ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ตามแนบทำยื่น

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

	(ลงชื่อ)	มุกดา อินต๊ะสาร	ผู้เสนอ
		(นางมุกดา อินต๊ะสาร)	
(ลงชื่อ)	ดวง อันทะไชย	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ปรีชา บัววิรัตน์เลิศ
	(นายดวง อันทะไชย)		(นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ)
(ลงชื่อ)	สุวรรณ หันไชยงวา	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ทวี สุรฤทธิกุล
	(นายสุวรรณ หันไชยงวา)		(นายทวี สุรฤทธิกุล)
(ลงชื่อ)	ประพันธ์ ฤณมี	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ประทุมพร วัชรเสถียร
	(นายประพันธ์ ฤณมี)		(นางประทุมพร วัชรเสถียร)

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผู้ร่วมเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน

พ.ศ. .... (ต่อ)

(ลงชื่อ) คำคุณ สิทธิสมาน ผู้เสนอ (นายคำคุณ สิทธิสมาน)	(ลงชื่อ) ประภัทร์ ศรีลัมภ์ ผู้เสนอ (นายประภัทร์ ศรีลัมภ์)
(ลงชื่อ) สุวัฒน์ อันใจกล้า ผู้เสนอ (นายสุวัฒน์ อันใจกล้า)	(ลงชื่อ) พลเอก ชัยพัฒน์ ชีรธำรง ผู้เสนอ (ชัยพัฒน์ ชีรธำรง)
(ลงชื่อ) พลเอก ปฐมพงษ์ เกษรศุภร์ ผู้เสนอ (ปฐมพงษ์ เกษรศุภร์)	(ลงชื่อ) วัลลก ดังคณานุรักษ์ ผู้เสนอ (นายวัลลก ดังคณานุรักษ์)
(ลงชื่อ) เดือนใจ คีเทศน์ ผู้เสนอ (นางเดือนใจ คีเทศน์)	(ลงชื่อ) สุริชัย หวันแก้ว ผู้เสนอ (นายสุริชัย หวันแก้ว)
(ลงชื่อ) สมชาย แสวงการ ผู้เสนอ (นายสมชาย แสวงการ)	(ลงชื่อ) ว่าที่ร้อยเอก จิตร ศิรธรานนท์ ผู้เสนอ (จิตร ศิรธรานนท์)
(ลงชื่อ) ประสงค์ ธรรมรงค์ ผู้เสนอ (นายประสงค์ ธรรมรงค์)	(ลงชื่อ) พลเอก สุรินทร์ พิกุลทอง ผู้เสนอ (สุรินทร์ พิกุลทอง)
(ลงชื่อ) สมหมาย ปาจรินัดด์ ผู้เสนอ (นายสมหมาย ปาจรินัดด์)	(ลงชื่อ) อума สுகนธมาน ผู้เสนอ (นางอума สுகนธมาน)
(ลงชื่อ) พลอากาศเอก วัลลก มีสมศัพย์ ผู้เสนอ (วัลลก มีสมศัพย์)	(ลงชื่อ) วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ผู้เสนอ (นายวิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์)
(ลงชื่อ) พลเรือโท พระจุนด์ คามประทีป ผู้เสนอ (พระจุนด์ คามประทีป)	(ลงชื่อ) กัทระ คำพิทักษ์ ผู้เสนอ (นายกัทระ คำพิทักษ์)
(ลงชื่อ) ไพศาล พีชมงคล ผู้เสนอ (นายไพศาล พีชมงคล)	(ลงชื่อ) พลเอก ปานเทพ ภูวนารอดนุรักษ์ ผู้เสนอ (ปานเทพ ภูวนารอดนุรักษ์)

LIART

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผู้ร่วมเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน
พ.ศ. .... (ต่อ)

(ลงชื่อ)	ชบ ยอดแก้ว (นายชบ ยอดแก้ว)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	แถมสิน รัตนพันธุ์ (นายแถมสิน รัตนพันธุ์)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สำราญ รอดเพชร (นายสำราญ รอดเพชร)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สุนันทา สมบุญธรรม (นางสุนันทา สมบุญธรรม)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สุชาติ ไตรประสิทธิ์ (นายสุชาติ ไตรประสิทธิ์)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ดิลก มหาดำรงกุล (นายดิลก มหาดำรงกุล)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	อภิชาติ จีระพันธุ์ (นายอภิชาติ จีระพันธุ์)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	อนุสรณ์ แสงนันทกุล (นายอนุสรณ์ แสงนันทกุล)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สุทธิธรรม จิราธิวัฒน์ (นายสุทธิธรรม จิราธิวัฒน์)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	หะยีอับดุลรอซัค อาลี (นายหะยีอับดุลรอซัค อาลี)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	อำพล จินดาวัฒนะ (นายอำพล จินดาวัฒนะ)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	อัศวิน คงศิริ (นายอัศวิน คงศิริ)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	บัญญัติ ทัศนียะเวช (นางบัญญัติ ทัศนียะเวช)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ณรงค์ โชควัฒนา (นายณรงค์ โชควัฒนา)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	เสฐียรพงษ์ วรรณปก (นายเสฐียรพงษ์ วรรณปก)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	วรรษัย ชวพงศ์ (นายวรรษัย ชวพงศ์)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	กัญญา ศิลปอาชา (นางสาวกัญญา ศิลปอาชา)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	จุรี วิจิตรวาทการ (นางจุรี วิจิตรวาทการ)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	วรงค์ อมรรวิพัฒน์ (นายวรงค์ อมรรวิพัฒน์)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	วินัย สมะออน (นายวินัย สมะออน)	ผู้เสนอ

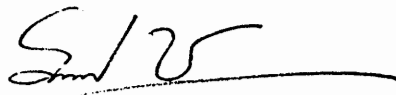

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผู้ร่วมเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน

พ.ศ. .... (ต่อ)

(ลงชื่อ) แวมชาติ แวดาโอะ ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สมโภชน์ กาญจนารักษ์ ผู้เสนอ
(นายแวมชาติ แวดาโอะ)	(นายสมโภชน์ กาญจนารักษ์)
(ลงชื่อ) พลตรี จำลอง ศรีเมือง ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) พลเอก สุนทร ขำคมกุล ผู้เสนอ
(จำลอง ศรีเมือง)	(สุนทร ขำคมกุล)
(ลงชื่อ) สมชาย สกุดสุวรรณ ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์ ผู้เสนอ
(นายสมชาย สกุดสุวรรณ)	(นายพงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์)
(ลงชื่อ) อรรถพล สรสุชาติ ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) พลเรือเอก นพพร อาชวาคม ผู้เสนอ
(นายอรรถพล สรสุชาติ)	(นพพร อาชวาคม)
(ลงชื่อ) แวดือราแม มะมิงจิ ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) โยธิน อนาวิล ผู้เสนอ
(นายแวดือราแม มะมิงจิ)	(นายโยธิน อนาวิล)
(ลงชื่อ) วิบูลย์ เข้มเฉลิม ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) กิรติ บุญเจือ ผู้เสนอ
(นายวิบูลย์ เข้มเฉลิม)	(นายกิรติ บุญเจือ)
(ลงชื่อ) พลเรือเอก ประเสริฐ บุญทรง ผู้เสนอ	
(ประเสริฐ บุญทรง)	

สำเนาถูกต้อง

(นายพิพงศ์ ภูษฎาภิรมย์)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติ

สำนักงานการประชุม

LIART

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน

พ.ศ. ....

.....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน

เหตุผล

ด้วยชุมชนเป็นสังคมฐานรากที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ มีวิถีชีวิต วัฒนธรรมแตกต่าง หลากหลายตามภูมินิเวศน์ การพัฒนาประเทศที่ผ่านมา ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ชุมชนอ่อนแอ ประสบปัญหาความยากจน เกิดปัญหา สังคมมากขึ้น ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของชุมชนถูกทำลายจนเสื่อมโทรม เพื่อให้ชุมชนมีความ เข้มแข็ง สามารถจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน รวมทั้ง มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ การสร้าง ระบบประชาธิปไตย และระบบธรรมาภิบาล ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติรับรอง สิทธิชุมชนและประชาชนให้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นตามความหลากหลายของวิถีชีวิต วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่น จึงเห็นสมควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนและประชาชนได้ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นต้องมีพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
สภาองค์กรชุมชน
พ.ศ. ....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“องค์กรชุมชน” หมายความว่า กลุ่มประชาชนในหมู่บ้านหนึ่งหรือหมู่บ้านหนึ่งที่รวมตัวกันจัดตั้งเป็นองค์กร เพื่อดำเนินการร่วมกันในการพัฒนาชุมชน หรือในการช่วยเหลือหรือสนับสนุนกัน หรือทำกิจกรรม อันชอบด้วยกฎหมายและศีลธรรมอันดีร่วมกัน โดยมีระบบการบริหารจัดการตามที่ตกลงกัน ทั้งนี้ ไม่ว่าประชาชนจะจัดตั้งกันขึ้นเอง หรือโดยการแนะนำหรือสนับสนุนของหน่วยงานของรัฐ เอกชน หรือองค์การพัฒนาเอกชน

“ผู้นำขององค์กรชุมชน” หมายความว่า ประธานกรรมการขององค์กรชุมชน หรือหัวหน้า กลุ่ม หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นผู้นำขององค์กรชุมชนในตนเองเดียวกัน

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะการปกครองท้องที่ และให้ หมายความรวมถึงชุมชนที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศของทางราชการ

“ตำบล” หมายความว่า เขตพื้นที่ในความรับผิดชอบของเทศบาล องค์การบริหารส่วน ตำบล เขตในกรุงเทพมหานคร หรือเขตพื้นที่ที่กฎหมายเรียกชื่อเป็นอย่างอื่น

“จังหวัด” หมายความรวมถึง กรุงเทพมหานคร

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีที่รักษาการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

สภาองค์กรชุมชนตำบล

.....

มาตรา ๕ ผู้แทนองค์กรชุมชนในแต่ละหมู่บ้านที่ได้จัดแจ้งการจัดตั้งไว้กับผู้ใหญ่บ้านก่อนวันประชุมอาจประชุมปรึกษากันจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลขึ้นสภาหนึ่งเพื่อปฏิบัติภารกิจตามพระราชบัญญัตินี้ได้

การได้มาซึ่งผู้แทนองค์กรชุมชนในแต่ละหมู่บ้านตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ผู้นำองค์กรชุมชนในแต่ละหมู่บ้านปรึกษาหารือกัน โดยให้มีหมู่บ้านละสี่คน

การประชุมปรึกษากันตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผู้แทนขององค์กรชุมชนในแต่ละหมู่บ้านมาร่วมประชุมไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบขององค์กรตามวรรคหนึ่ง จึงเป็นองค์ประชุม และต้องเห็นสอดคล้องต้องกันให้จัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบของจำนวนองค์กรชุมชนตามวรรคหนึ่ง

เมื่อผู้ใหญ่บ้านได้รับแจ้งการจัดตั้งองค์กรชุมชนแล้วให้ออกใบรับการจดทะเบียนให้เป็นที่หลักฐานและส่งบัญชีรายชื่อให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนทราบ

มาตรา ๖ สภาองค์กรชุมชนตำบล ประกอบด้วย

(๑) สมาชิกซึ่งเป็นผู้แทนขององค์กรชุมชนในแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งได้รับการคัดเลือกและมีจำนวนตามที่ประชุมตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่งกำหนด

(๒) สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ มีจำนวนไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกตาม (๑)

ในวาระเริ่มแรก ให้ที่ประชุมตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่งกำหนดจำนวนและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒) ในวาระต่อไป การกำหนดจำนวนและการคัดเลือกให้เป็นไปตามผลการปรึกษาหารือของสมาชิกตาม (๑) ทั้งนี้ ให้คัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นที่เคารพหรือยอมรับนับถือของชุมชนในตำบลนั้น

มาตรา ๗ สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลตามมาตรา ๖ (๑) และ (๒) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไป ในวันคัดเลือกสมาชิก

LIRT

(๓) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นถาวรที่อยู่เป็นประจำ หรือมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านในตำบลนั้นเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันคัดเลือก

(๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้มีตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

มาตรา ๘ สมาชิกสภาองค์การชุมชนอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันคัดเลือก เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลว่างลงเนื่องจากครบวาระให้ดำเนินการคัดเลือกสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลใหม่ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ครบวาระ

สมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้คงอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลที่ได้รับคัดเลือกใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ สมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลอาจพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ตาย

(๒) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภาองค์การชุมชนตำบล

(๓) สภาองค์การชุมชนตำบลมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลทั้งหมดที่มีอยู่ให้พ้นจากตำแหน่งโดยเห็นว่ามีคุณสมบัติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียต่อชุมชน

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

(๕) มีการเลิกสภาองค์การชุมชนตำบล

ในกรณีที่สมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลลาออกพร้อมกันเกินสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลทั้งหมดที่มีอยู่ ให้ถือว่าสภาองค์การชุมชนตำบลเป็นอันเลิกกัน

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบล ว่างลงเพราะเหตุอื่นใด นอกจากครบวาระ ให้มีการคัดเลือกสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลแทนตำแหน่งที่ว่างภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งที่เหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะไม่ดำเนินการคัดเลือกสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

สมาชิกผู้ซึ่งได้รับคัดเลือก ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๑ เมื่อมีการยุบและรวมเขตหมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ ให้สมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลซึ่งเป็นผู้แทนองค์การชุมชนในหมู่บ้านเดิมที่ถูกยุบหรือถูกรวมยังคงเป็นสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลต่อไปจนกว่าสมาชิกภาพจะสิ้นสุดลงตามวาระหรือพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่น

เมื่อมีการแยกพื้นที่บางส่วนของหมู่บ้านใดขึ้นเป็นหมู่บ้านใหม่ ให้สมาชิกสภาองค์กรชุมชนซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรชุมชนในหมู่บ้านเดิมยังคงเป็นสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลต่อไป โดยให้สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลที่มีภูมิลำเนาอยู่ของหมู่บ้านใดก็ให้เป็นสมาชิกสภาองค์กรชุมชนซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรชุมชนของหมู่บ้านนั้น จนกว่าสมาชิกภาพจะสิ้นสุดลงตามตามวาระ และให้จัดมีการคัดเลือกสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรชุมชนให้ครบตามจำนวนที่กำหนดทั้งในหมู่บ้านเดิม และหมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นใหม่

มาตรา ๑๒ ในคราวประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลครั้งแรก ให้สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลเลือกกันเองเป็นประธานสภาคนหนึ่ง และรองประธานสภาสองคนเป็นรองประธานสภาคนที่หนึ่ง และรองประธานสภาคนที่สอง

มาตรา ๑๓ ประธานสภา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เรียกและดำเนินการประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบล
- (๒) ควบคุมและดำเนินกิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบลให้เป็นไปตามข้อบังคับและมติของสภาองค์กรชุมชนตำบล
- (๓) ออกข้อบังคับและคำสั่งใด ๆ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในการประชุม
- (๔) เป็นผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก
- (๕) แต่งตั้งเลขานุการสภาโดยความเห็นชอบของสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล
- (๖) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่มิกฎหมายบัญญัติไว้

มาตรา ๑๔ รองประธานสภา มีอำนาจและหน้าที่ช่วยประธานสภาในกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของประธานสภา หรือปฏิบัติการตามที่ประธานสภามอบหมาย

มาตรา ๑๕ เลขานุการสภา มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและการจัดการประชุม และงานอื่นใดตามที่สภาองค์กรชุมชนตำบลมอบหมาย

มาตรา ๑๖ สภาองค์กรชุมชนตำบลต้องจัดให้มีการประชุมอย่างน้อยปีละสี่ครั้งเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามภารกิจของสภาองค์กรชุมชนตำบลนั้น

นอกจากการประชุมตามวรรคหนึ่ง เมื่อสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลเข้าชื่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดยื่นหนังสือร้องขอให้เปิดการประชุม ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลต้องจัดให้มีการประชุมภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับคำร้อง

มาตรา ๑๗ การประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบล ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก สมาชิกสภาตำบลคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๘ ให้สภาองค์กรชุมชนตำบล มีภารกิจดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกองค์กรชุมชนอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของชุมชนและของชาติ
- (๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกองค์กรชุมชนร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานของรัฐในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน
- (๓) เผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจแก่สมาชิกองค์กรชุมชน รวมตลอดทั้งการร่วมมือกันในการคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- (๔) เสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไขและการพัฒนาต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๕) เสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไข หรือความต้องการของประชาชนอันเกี่ยวกับการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๖) จัดให้มีเวทีการปรึกษาหารือกันของประชาชนเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมของหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนที่มีผลหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ทั้งนี้ หน่วยงานภาครัฐซึ่งเป็นผู้ดำเนินการหรือเป็นผู้อนุญาตให้ภาคเอกชนดำเนินการต้องนำความเห็นดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วย
- (๗) ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรชุมชนในตำบลเกิดความเข้มแข็งและสมาชิกองค์กรชุมชนรวมตลอดทั้งประชาชนทั่วไปในตำบลสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
- (๘) ประสานและร่วมมือกับสภาองค์กรชุมชนตำบลอื่น
- (๙) รายงานปัญหาที่เกิดขึ้นในตำบลอันเนื่องจากการดำเนินการใด ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ โดยรายงานต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง
- (๑๐) วางระเบียบและข้อบังคับในการดำเนินกิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล
- (๑๑) จัดทำรายงานประจำปีของสภาองค์กรชุมชนตำบล รวมถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในตำบลด้านต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปทราบ
- (๑๒) เสนอรายชื่อสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลให้เป็นผู้แทนไปร่วมประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล จำนวนสองคน

มาตรา ๑๙ ให้หน่วยงานของรัฐส่งเสริม สนับสนุน และให้ความร่วมมือ รวมตลอดทั้งชี้แจงทำความเข้าใจแก่สภาองค์กรชุมชนตำบลตามที่สภาองค์กรชุมชนตำบลร้องขอ

องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล หรือกรุงเทพมหานครที่สภาองค์กรชุมชนตำบลอยู่ในเขต อาจให้การอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของสภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

ในการกำหนดตามวรรคสองให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นหรือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนด้วย

มาตรา ๒๐ ในการปฏิบัติการกิจการตามมาตรา ๑๘ สภาองค์กรชุมชนตำบลจะตั้งคณะกรรมการบริหารขึ้นเพื่อปฏิบัติการกิจการแทนก็ได้ โดยให้เลือกกันเองเป็นประธานกรรมการบริหารคนหนึ่ง รองประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการและเลขานุการคนหนึ่ง และกรรมการบริหารอื่นอีกไม่เกินยี่สิบคน

ในการปฏิบัติการกิจการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการบริหารดำเนินการตามมติ ระเบียบ ข้อบังคับ และตามภารกิจของสภาองค์กรชุมชนตำบล และให้มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการได้ตามความจำเป็น

คณะกรรมการสภาต้องจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อสภาองค์กรชุมชนตำบล ในคราวที่มีการประชุมทุกครั้ง

คณะกรรมการบริหาร ต้องประชุมอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง และให้นำมาตรา ๑๗ มาบังคับใช้เกี่ยวกับองค์ประชุม และการลงมติในที่ประชุมของคณะกรรมการบริหาร โดยอนุโลม

หมวด ๒

การประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล

.....

มาตรา ๒๑ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการจัดให้มีการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๑) เมื่อมีกรณีที่จะจัดทำหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาจังหวัด

(๒) เมื่อสภาองค์กรชุมชนตำบลไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของสภาองค์กรชุมชนตำบลทั้งหมดในจังหวัดเข้าชื่อกันร้องขอให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาและเสนอแนะเรื่องใดเรื่องหนึ่งอันอยู่ในภารกิจของสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๓) เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นเป็นการสมควรที่จะรับฟังความคิดเห็นของสภาองค์กรชุมชนตำบล ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดต้องดำเนินการให้มีการประชุมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

LIART

มาตรา ๒๒ ในการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล บุคคลดังต่อไปนี้ย่อมมีสิทธิเข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็น และลงมติ

(๑) ผู้แทนของสภาองค์กรชุมชนตำบลทุกตำบล ซึ่งประกอบด้วยประธานสภาองค์กรชุมชนตำบล และกรรมการสภาองค์กรชุมชนตำบลคนหนึ่งซึ่งที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลมีมติคัดเลือก

(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดซึ่งผู้แทนของสภาองค์กรชุมชนตำบลตาม (๑) คัดเลือกให้เชิญมาร่วมประชุมมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในห้าของผู้แทนของสภาองค์กรชุมชนตาม (๑) หลักเกณฑ์การเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒) ให้เป็นไปตามระเบียบของที่ประชุมของผู้แทนตาม (๑)

มาตรา ๒๓ ให้ที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล ดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไขและการพัฒนาจังหวัดต่อผู้ว่าราชการจังหวัดและองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

(๒) เสนอแนะต่อผู้ว่าราชการจังหวัดและองค์การบริหารส่วนจังหวัดเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข หรือความต้องการของประชาชนในเรื่องการจัดทำบริการสาธารณะและการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม ของหน่วยงานของรัฐในระดับจังหวัด หรือขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างสภาองค์กรชุมชนตำบล เพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

(๔) เสนอข้อคิดเห็นในเรื่องที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดปรึกษา

(๕) แต่งตั้งผู้แทนที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลสองคน เพื่อไปร่วมประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

มาตรา ๒๔ ให้นำความในมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับกับการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ องค์การบริหารส่วนจังหวัด อาจให้การอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด และให้นำความในวรรคสาม ของมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๓

การประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

.....

มาตรา ๒๖ ในปีหนึ่งให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จัดให้มีการประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลอย่างน้อยหนึ่งครั้ง

มาตรา ๒๗ ในการประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล บุคคลดังต่อไปนี้ย่อมมีสิทธิเข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็น และลงมติ

(๑) ผู้แทนของที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลตามที่ได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๒๓

(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งผู้แทนของที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลตาม (๑) เสนอให้เชิญมาร่วมประชุมมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในห้าของผู้แทนตาม (๑)

หลักเกณฑ์การเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒) ให้เป็นไปตามระเบียบของที่ประชุมของผู้แทนตาม (๑)

มาตรา ๒๘ ให้ที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล ดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งและการพัฒนาสภาองค์กรชุมชนในระดับตำบลให้เกิดความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้เพื่อเสนอให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

(๒) ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และกฎหมาย รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลต่อพื้นที่มากกว่าหนึ่งจังหวัดทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม

(๓) สรุปปัญหาที่ประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ประสบ และข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย หรือที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนหารือ

มาตรา ๒๙ ให้นำความมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับกับการประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ ให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนให้การอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตามควรแก่กรณี และจะอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดประชุมของสภาองค์กรชุมชนตำบลและการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลด้วยก็ได้

หมวด ๔

การส่งเสริมกิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล

.....

มาตรา ๓๑ ให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๓ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งและพัฒนากิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานและดำเนินการให้มีการจัดตั้งและดำเนินการของสภาองค์กรชุมชนตำบล รวมทั้งเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจการเกี่ยวกับสภาองค์กรชุมชนตำบล และผลการประชุมของการประชุมระดับจังหวัดและระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๒) รวบรวมข้อมูล ศึกษา วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับงานของสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๓) ประสานและร่วมมือกับราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาสังคม ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) จัดทำทะเบียนกลางเกี่ยวกับสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๕) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติจัดตั้งและดำเนินการของสภาองค์กรชุมชน และผลการประชุมในทุกระดับแล้วเสนอรายงานต่อที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับชาติ และรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับชาติหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

.....
.....